

Beslutsunderlag D
Styrelsen 2019-10-28
Diarienummer 0091/19

Handläggare: Gunilla Dörner Buskas, hållbarhetschef
Telefon: 031-3685457
E-post: gunilla.dorner.buskas@gshab.goteborg.se

Redovisning av 2019 års ägardialoger med handlingsplaner

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog och handlingsplan för Business Region Göteborg AB i enlighet med bilaga 1 samt förklarar 2019 års ägardialog som slutförd.
2. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog och handlingsplan för Försäkrings AB Göta Lejon i enlighet med bilaga 2 samt förklarar 2019 års ägardialog som slutförd.
3. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog och handlingsplan för Förvaltnings AB Framtiden i enlighet med bilaga 3 samt förklarar 2019 års ägardialog som slutförd.
4. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog och handlingsplan för Göteborg & Co AB i enlighet med bilaga 4 samt förklarar 2019 års ägardialog som slutförd.
5. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog och handlingsplan för Göteborgs Hamn AB i enlighet med bilaga 5 samt förklarar 2019 års ägardialog som slutförd.
6. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog och handlingsplan för Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB i enlighet med bilaga 6 samt förklarar 2019 års ägardialog som slutförd.
7. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog och handlingsplan för Göteborgs Stads Leasing AB i enlighet med bilaga 7 samt förklarar 2019 års ägardialog som slutförd.
8. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog och handlingsplan för Higab AB i enlighet med bilaga 8 samt förklarar 2019 års ägardialog som slutförd.
9. Styrelsen fastställer redovisning av ägardialog och handlingsplan för Göteborg Energi AB i enlighet med bilaga 9 samt förklarar 2019 års ägardialog som slutförd.
10. Styrelsen överlämnar redovisningarna och handlingsplanerna till kommunstyrelsen som en del i fullgörandet av skyldigheten att återföra väsentlig och strategisk information från ägardialogerna till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Sammanfattning

I det ägardirektiv för Stadshus som kommunfullmäktige antog den 12 september är följande uppdrag formulerat i direktivets kap 2 §10:

Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, samt kompletteras med handlingsplaner.

För de ägardialoger som genomförts under 2019 lämnas den skriftliga redovisningen av ägardialogerna i föreliggande ärende tillsammans med handlingsplanerna.

I bilaga 1-9 framgår redovisning av ägardialog och handlingsplan för respektive bolag. I dessa anges olika väsentliga frågor som tagits upp vid ägardialogerna samt uppdrag, tidsplan och form för återrapportering.

Ekonomiska konsekvenser

Stadshus AB har inte funnit några aspekter på detta perspektiv i föreliggande ärende.

Barn-, jämställdhets-, mångfalds-, miljö- och omvärldsperspektivet

Stadshus AB har inte funnit några aspekter på dessa perspektiv i föreliggande ärende.

Bilagor

1. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2019 för Business Region Göteborg
2. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2019 för Försäkrings AB Göta Lejon
3. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2019 för Förvaltnings AB Framtiden
4. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2019 för Göteborg & Co AB
5. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2019 för Göteborgs Hamn AB
6. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2019 för Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB
7. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2019 för Göteborgs Stads Leasing AB
8. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2019 för Higab AB
9. Redovisning av ägardialog och handlingsplan 2019 för Göteborg Energi AB
10. Inbjudan till ägardialoger 2019

Ärendet

Utifrån de ägardialoger som genomförts, i huvudsak under september 2019, ska förslag till redovisning av ägardialogerna samt handlingsplaner tas fram för beslut av Stadshus styrelse. I föreliggande ärende sker det i en samlad form. Redovisning av respektive ägardialog med handlingsplan framgår av bilaga 1-9.

Beskrivning av ärendet

Strategisk planering med ägardialog är en central del i Stadshus ägarstyrning. Syftet är att utveckla och befästa en långsiktig koncerngemensam strategisk inriktning.

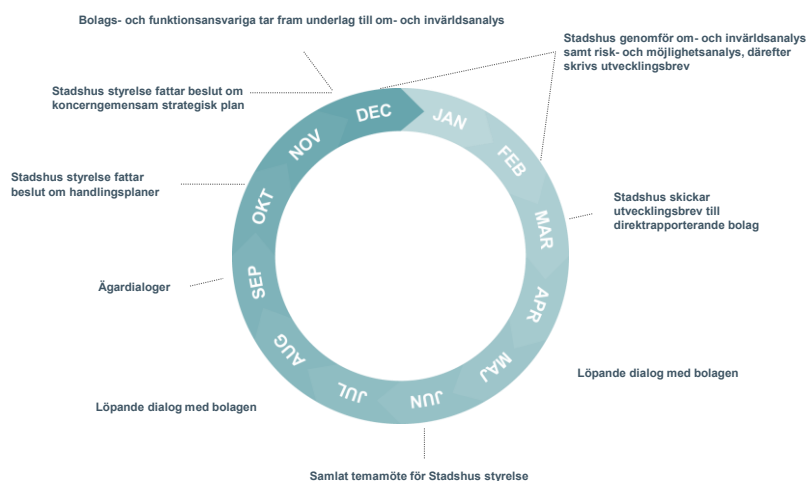
I det ägardirektiv för Stadshus som kommunfullmäktige antog den 12 september är följande uppdrag formulerat i direktivets kap 2 §10:

Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, samt kompletteras med handlingsplaner.

För de ägardialoger som genomförts under 2019 lämnas den skriftliga redovisningen av ägardialogerna i föreliggande ärende tillsammans med handlingsplanerna.

Processen Strategisk planering med ägardialog

Strategisk planering med ägardialog är en central del i Stadshus ägarstyrning. Syftet är att utveckla och befästa en långsiktig koncerngemensam strategisk inriktning.

Genom det årshjul som Stadshus styrelse beslutat om sker ägardialogerna under 2019 för första gången samlad, i huvudsak under september månad. Tidigare år har ägardialogerna legat utspridda under året, så även temamöten och beslut om handlingsplaner.

Syftet med att tidsmässigt samla ägardialogerna är bland annat för att ge styrelsen bättre förutsättningar att skapa sig en helhetsbild från samtliga ägardialoger och balansera återrapporteringen av handlingsplanerna under året.

Genom föreliggande ärende lyfts även handlingsplanerna i en samlad form, med undantag för Boplats AB där styrelsen beslutade om handlingsplan redan vid styrelsesammanträdet i september¹. Orsaken härtill är att Boplats ägardialog genomfördes redan den 26 augusti 2019 och att ett av uppdragen ska återrapporteras redan under 2019.

Ägardialogerna är ett av instrumenten för aktiv ägarstyrning och utgör ett strategiskt forum för framtids- och utvecklingsfrågor i relationen mellan koncernmoder och respektive dotterbolag. De genomförs enligt en utarbetad metod och struktur med ett innehåll som både anpassas till det specifika bolagets utmaningar men även innehåller vissa generella frågor, som ställs till samtliga bolag.

Bolagen har på ägardialogen även bekräftat att dess verksamhet följer det kommunala ändamålet och under dialogen har det inte framkommit annan information.

Respektive ägardialog avslutas med en summering av vad som framkommit och sammanställning över de aktiviteter som bör genomföras för att öka den affärsmässiga samhällsnyttan med ägandet. Resultatet av ägardialogen ställs samman i en handlingsplan som beskriver aktiviteterna, ansvar och tidplan.

Formen för redovisning av ägardialoger och handlingsplaner

Då redovisning från ägardialogerna och handlingsplaner för 2019 nu sker genom ett samlat ärende har även formen för återrapportering av väsentliga frågor och uppdrag setts över. Delar av uppdragen föreslås återrapporteras i samband med den ordinarie uppföljningen². Övriga uppdrag rapporteras till styrelsen på samma sätt som tidigare genom enskilda ärenden eller genom att frågan tas upp vid nästkommande ägardialog.

I bilaga 1-9 framgår redovisning av ägardialog och handlingsplan för respektive bolag. I dessa anges olika väsentliga frågor som tagits upp vid ägardialogerna samt uppdrag, tidplan och form för återrapportering.

De uppdrag som har lyfts i handlingsplanerna är:

Bolag resp. uppdrag	Planerad återrapportering
Business Region Göteborg AB	
- Omvärldsbevakning / benchmark av näringslivsstrategiskt arbete	Stadshus april 2020
- Bedöma behovet av markberedskap och översiktsplanering för näringslivsutveckling	Stadshus februari 2020
Försäkrings AB Göta Lejon	
- Riskhantering inom bolagssektorn	Stadshus mars 2020
Förvaltnings AB Framtiden	
- Ramverk för nedskrivningar/affärsmässighet	Stadshus mars/april 2020
- Justering av ägardirektiv	Stadshus december 2019 alt. jan./feb. 2020
Göteborg & Co AB	
- Förändringsagenda för Göteborg Co	Stadshus februari 2020
- Kompetensförsörjning för besöksnäringen	Stadshus februari 2020

¹ [Handlingsplan Boplats](#)

² Ordinarie uppföljningsrapporter behandlas av styrelsen

Bolag resp. uppdrag	Planerad återrapportering
Göteborgs Hamn AB	
- Hållbar utdelning	Vid ägardialog 2020
- Farledsfördjupning	Inom ramen för ordinarie uppföljningsrapportering samt vid behov
- Uppföljning av koncessionsavtal	Stadshus april/juni 2020
Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	
- Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB:s ägardirektiv	Förslag till ägardirektiv från Stadshus under 2020
Göteborgs Stads Leasing AB	
- Samordning av verkstad och fordon med Renova	Stadshus februari 2020
- Beakta innovativa, och nya, lösningar för att nå målet med fossilfria fordon 2023	Stadshus april 2020
Higab AB	
- Vision Älvstaden – aktuell status för Älvstranden Utveckling AB:s exploatering	Stadshus mars 2020
Göteborg Energi AB	
- Scenarioanalyser för energisystemet i Göteborg	Stadshus juni 2020

Sammanfattande bedömning

Handlingsplanerna behandlar strategiskt viktiga frågor för moderbolags och interna bolags utveckling och förutsättningar att fullgöra sina uppdrag. På ägardialogen har frågan om det kommunala ändamålet tagits upp.

Vd föreslår att styrelsen fattar beslut om redovisning av ägardialogerna med handlingsplaner enligt bilaga 1-9 samt förklarar 2019 års ägardialoger för avslutade.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

Datum: 28 oktober, 2019
Diarienummer: 0091/19
Handläggare: Peter Berggren

Redovisning av ägardialog och handlingsplan från ägardialog med Business Region Göteborg AB (BRG)

Genomförd den 16 september 2019

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet genomföra ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och kompletteras med handlingsplaner. I detta dokument redovisas de generella frågeställningar som varit föremål för diskussion under årets ägardialoger, väsentliga frågeställningar som lyfts under dialogen samt handlingsplan.

Generella frågeställningar

I årets ägardialoger togs tre generella frågeområden – klimatförändringar, jämlik stad och kompetensförsörjning - upp för samtliga bolag:

Bolagen redovisade sitt arbete och status inom dessa områden vilket skapar ett gott underlag för det fortsatta arbetet inom koncernen. I något fall genererar de generella frågeområdena ett uppdrag i handlingsplanen eller en särskild kommentar.

Bolaget har bekräftat att verksamheten bedrivs inom ramen för det kommunala ändamålet.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna är ett faktum som samtliga verksamheter måste ha ett förhållningssätt till ur såväl påverkans- som anpassningsperspektivet. Stadens mål och inriktning anges i *Klimatstrategiskt program med Energiplan (klimatprogrammet)*. Programmet är för närvarande under omarbetning och stadens förvaltningar och bolag engageras i den processen.

För att nå uppsatta mål är det viktigt att bolagen även fortsättningsvis bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete inom klimatområdet och den egna anpassningen.

Jämlik stad

Jämlikhetsarbetet innefattas i *Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026*. I programmet pekas olika utvecklingsområden ut där vissa berör bolagens verksamhet mer än andra. Det är viktigt att bolagen aktivt arbetar med att lära av varandras erfarenheter och bidra med att skapa förutsättningar för en jämlik stad för Göteborgarna.

Kompetensförsörjning

Inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023* kraftsamlar stadens verksamheter gemensamt i syfte att möta kommande utmaningar. I detta arbete är det väsentligt att bolaget och koncernen medverkar aktivt för såväl egen del som för koncernen och staden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet behöver ske systematiskt och kopplas till verksamhetens övriga strategiska dokument och analyser, t ex affärsplan, budget och riskanalyser. Arbetsätt och metoder behöver säkerställas och bolaget har ett viktigt uppdrag att verka för ökad samordning inom koncernen och staden.

Väsentliga frågor

Väsentliga frågor är sådana frågor som diskuterats under ägardialogerna men som inte genererar specifika uppdrag i handlingsplanen. De väsentliga frågorna hanteras ofta inom ramen för bolagens löpande verksamhet men kan också redovisas i nästkommande ägardialog eller inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Styrelserepresentation i minoritetsägda bolag

Utöver de frågeställningar som bifogades inbjudan till ägardialogen, lyfte även BRG, vilket de gjort i flera ägardialoger tidigare, en diskussion kring hur staden, för de minoritetsägda bolag där BRG är stadens ägare, bemannar representation i styrelserna.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Omvärldsbevakning / benchmark av näringslivsstrategiskt arbete Vid ägardialogen lyftes diskussionen kring det goda, och ambitiösa, program för näringslivsutveckling som utvecklades de senaste åren. Programmet blev även belönat av EU via EER, European Entrepreneurial Region, under sommaren. Dock kan det ses intressant att utarbeta en översikt av hur andra framgångsrika städer / regioner arbetar med sina motsvarande program / organisationer. BRG får i uppdrag att belysa relevanta städers näringslivsutveckling, och återkomma till Stadshus med en återrapporering. Städer som kan vara relevanta är bland annat Stockholm, Köpenhamn, Oslo, Helsingfors och Stuttgart – dock väljer BRG själva relevanta aktörer.	Styrelsen i BRG	Att behandlas Stadshus, april 2020

Bedöma behovet av markberedskap och översiktsplanering för näringslivsutveckling Göteborg är en kraftigt växande stad, och stadsregionen. Det är många intressen som konkurrerar om mark under tillväxten, till exempel bostäder, skolor, transporter med mer. BRG har vid ett flertal tillfällen lyft frågeställningen kring hur näringslivets behov beaktas i Stadens planarbete, på både lång och kort sikt. BRG får i uppdrag att belysa utmaningarna kring näringslivets behov av markberedskap och översiktsplanering, potentiella konsekvenser samt förslag på möjlig hantering / samordning av frågeställningen. Uppdraget skall genomföras i bred dialog med berörda förvaltningar och bolag.	Styrelsen i BRG	Att behandlas Stadshus, februari 2020

Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB

Datum: 28 oktober, 2019
Diarienummer: 0091/19
Handläggare: Peter Berggren

Redovisning och handlingsplan från ägardialog med Försäkrings AB Göta Lejon (Göta Lejon)

Genomförd den 23 september 2019

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet genomföra ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och kompletteras med handlingsplaner. I detta dokument redovisas de generella frågeställningar som varit föremål för diskussion under årets ägardialoger, väsentliga frågeställningar som lyfts under dialogen samt handlingsplan.

Generella frågeställningar

I årets ägardialoger togs tre generella frågeområden – klimatförändringar, jämlik stad och kompetensförsörjning - upp för samtliga bolag:

Bolagen redovisade sitt arbete och status inom dessa områden vilket skapar ett gott underlag för det fortsatta arbetet inom koncernen. I något fall genererar de generella frågeområdena ett uppdrag i handlingsplanen eller en särskild kommentar.

Bolaget har bekräftat att verksamheten bedrivs inom ramen för det kommunala ändamålet.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna är ett faktum som samtliga verksamheter måste ha ett förhållningssätt till ur såväl påverkans- som anpassningsperspektivet. Stadens mål och inriktning anges i Klimatstrategiskt program med Energiplan (klimatprogrammet). Programmet är för närvarande under omarbetning och stadens förvaltningar och bolag engageras i den processen.

För att nå uppsatta mål är det viktigt att bolagen även fortsättningsvis bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete inom klimatområdet och den egna anpassningen.

Jämlik stad

Jämlikhetsarbetet innefattas i *Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026*. I programmet pekas olika utvecklingsområden ut där vissa berör bolagens verksamhet mer än andra. Det är viktigt att bolagen aktivt arbetar med att lära av varandras erfarenheter och bidra med att skapa förutsättningar för en jämlik stad för Göteborgarna.

Kompetensförsörjning

Inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023* kraftsamlar stadens verksamheter gemensamt i syfte att möta kommande utmaningar. I detta arbete är det väsentligt att bolaget och koncernen medverkar aktivt för såväl egen del som för koncernen och staden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet behöver ske systematiskt och kopplas till verksamhetens övriga strategiska dokument och analyser, t ex affärsplan, budget och riskanalyser. Arbetsätt och metoder behöver säkerställas och bolaget har ett viktigt uppdrag att verka för ökad samordning inom koncernen och staden.

Väsentliga frågor

Väsentliga frågor är sådana frågor som diskuterats under ägardialogerna men som inte genererar specifika uppdrag i handlingsplanen. De väsentliga frågorna hanteras ofta inom ramen för bolagens löpande verksamhet men kan också redovisas i nästkommande ägardialog eller inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Styrelsesammansättning

Utöver de frågeställningar som bifogades inbjudan till ägardialogen, diskuterades även utmaningen att agera styrelsemedlem i ett försäkringsföretag.

Så som varande försäkringsföretag genomför Finansinspektionen (FI) tillsyn på Göta Lejon gällande styrelseledamots enskilda kompetens samt bedömning av styrelsens sammanlagda kompetens. Detta sker utifrån regelverkskrav och Finansinspektionens riktlinjer för lämplighetsprövning (FFFS 2018:15).

Offentligt ägda captivebolag har valt olika lösningar kring styrelsesammansättning, för att säkerställa att styrelse och styrelseordförande uppnår FIs krav. Allt från endast experter, blandad styrelse politiker/ämnesexperter till styrelse med endast politiker.

Handlingsplan

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Riskhantering inom bolagssektorn Under ägardialogen 2018 identifierades ett behov av ett mer samlat riskarbete inom bolagskoncernen. Primärt relaterat till försäkringsrisker. Fokus under 2019 har varit att utveckla ett analysmaterial, relaterat till captivemarknadens utveckling i Norden. Detta är nu genomfört, med goda insikter inför framtiden. Göteborgs Stadshus får för perioden 2019/20 i uppdrag, i samverkan med Göta Lejon, att belysa behov och alternativa utvecklingsmodeller framåt – för att förstärka bolagssektorns riskhantering gällande försäkringsrisker.	Styrelsen i Stadshus	Att behandlas Stadshus, mars 2020

Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB

Datum 2019-10-28
Diarienummer 0091/19
Handläggare: Andreja Sarcevic

Redovisning av ägardialog och handlingsplan från ägardialog med Förvaltnings AB Framtiden

Genomförd den 2 september 2019

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet genomföra ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och kompletteras med handlingsplaner. I detta dokument redovisas de generella frågeställningar som varit föremål för diskussion under årets ägardialoger, väsentliga frågeställningar som lyfts under dialogen samt handlingsplan.

Generella frågeställningar

I årets ägardialoger togs tre generella frågeområden – klimatförändringar, jämlik stad och kompetensförsörjning – upp för samtliga bolag.

Bolagen redovisade sitt arbete och status inom dessa områden vilket skapar ett gott underlag för det fortsatta arbetet inom koncernen. I något fall genererar de generella frågeområdena ett uppdrag i handlingsplanen eller en särskild kommentar.

Bolaget har bekräftat att verksamheten bedrivs inom ramen för det kommunala ändamålet.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna är ett faktum som samtliga verksamheter måste ha ett förhållningssätt till ur såväl påverkans- som anpassningsperspektivet. Stadens mål och inriktning anges i *Klimatstrategiskt program med Energiplan (klimatprogrammet)*. Programmet är för närvarande under omarbetning och stadens förvaltningar och bolag engageras i den processen.

För att nå uppsatta mål är det viktigt att bolagen även fortsättningsvis bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete inom klimatområdet och den egna anpassningen.

Jämlik stad

Jämlikhetsarbetet innefattas i *Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026*. I programmet pekas olika utvecklingsområden ut där vissa berör bolagens verksamhet mer än andra. Det är viktigt att bolagen aktivt arbetar med att lära av varandras erfarenheter och bidra med att skapa förutsättningar för en jämlik stad för Göteborgarna.

Kompetensförsörjning

Inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023* kraftsamlar stadens verksamheter gemensamt i syfte att möta kommande utmaningar. I detta arbete är det väsentligt att bolaget och koncernen medverkar aktivt för såväl egen del som för koncernen och staden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet behöver ske systematiskt och kopplas till verksamhetens övriga strategiska dokument och analyser, t ex affärsplan, budget och riskanalyser. Arbetsätt och metoder behöver säkerställas och bolaget har ett viktigt uppdrag att verka för ökad samordning inom koncernen och staden.

Väsentliga frågor

Väsentliga frågor är sådana frågor som diskuterats under ägardialogerna men som inte genererar specifika uppdrag i handlingsplanen. De väsentliga frågorna hanteras ofta inom ramen för bolagens löpande verksamhet men kan också redovisas i nästkommande ägardialog eller inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Mobilitet och parkeringsfrågor

Ett område som har varit föremål för ägardialog och handlingsplan 2018 är Framtidenkoncernens arbete med mobilitetslösningar och parkeringsfrågor vid nyproduktion. Enligt genomförda utredningar finns det en potential i att använda befintlig bilparkering inom Framtidenkoncernen effektivare, exempelvis genom att öka nyttjandegraden och införa nya parkeringsformer. Genom effektivare nyttjande av befintliga parkeringsytor kan mer mark frigöras för nyproduktion, vilket möjliggör att fler bostäder kan byggas.

Parkeringsfrågor ägs och hanteras av de förvaltande bostadsbolagen. Då det ligger i moderbolagsrollen att identifiera möjligheter till samordning och effektivisering inom koncernen ska Framtiden driva och samordna ett koncerngemensamt arbete med mobilitetslösningar och parkeringsfrågor, som syftar till att effektivisera befintliga parkeringslösningar och parkeringsytor. Framtiden ska bedriva sitt arbete utifrån stadens styrande dokument på området och utifrån ett hela staden perspektiv och bör därför söka samverka med stadens berörda verksamheter.

Resultatet av Framtidenkoncernens arbete följs upp vid nästa års ägardialog.

Utvärdering av nyproduktionsprocessen

Som ett resultat av bolagsöversynen fick Förvaltnings AB Framtiden ett nytt ägardirektiv som förtydligade ansvaret för nyproduktionen. Ett nytt dotterbolag bildades under 2015 med uppdraget att vara byggherre för nyproduktion av hyresrätter – Framtiden Byggutveckling AB. Den nya organisationen innebar förändrade roller inom Framtidenkoncernen.

Nyproduktionsprocessen har varit föremål för tidigare ägardialog mellan Stadshus och Framtiden (2016) då Framtiden fick i uppdrag att utvärdera processen. Det bedömdes dock vara för tidigt att göra det eftersom den ännu inte hade "satt sig".

En effektiv och kvalitetssäkrad process borgar för god kvalitet och kostnadseffektivitet i nyproduktionen. Framtiden ska säkerställa att nyproduktionsprocessen fungerar ändamålsenligt och bör därför utvärdera hur processen fungerar.

Stadshus kommer att följa upp resultatet av Framtidens utvärdering av nyproduktionsprocessen inom ramen för stadens ordinarie uppföljningsarbete under 2020.

Handlingsplan

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Ramverk för nedskrivningar/affärsmässighet På ägardialogen diskuterades Framtidens finansiella förmåga att bygga 14 000 bostäder under en 10-årsperiod. Framtiden har tidigare tagit fram en finansiell strategi (avrapporterades till Stadshus den 30 oktober 2017 som ett uppdrag i handlingsplanen). Diskussion fördes om Framtidens affärsmässighet i form av bedömning och hantering av nedskrivningsbehov i nyproduktion. Enligt bolaget kommer ett ramverk för nedskrivningar att tas fram under hösten. Även om anskaffningsvärdet på nyproducerad fastighet behöver skrivas ned kan investeringen vara affärsmässig. Framtiden får i uppdrag att redogöra för bolagets strategi och bedömning av möjligheter till nedskrivningar samt att rapportera sitt ramverk/modell för nedskrivningar till Stadshus.	Styrelsen i Förvaltnings AB Framtiden	Att behandlas Stadshus AB, mars/april 2020
Justering av ägardirektiv En klar majoritet av fastighetstransaktioner som sker på marknaden idag sker genom att fastigheten (en fastighet avser mark och/eller byggnad) ”paketeras” och säljs som bolag eftersom det är fördelaktigt både för säljaren och köparen utifrån ett skattemässigt perspektiv. Riktlinjer och direktiv för stadens bolag anger att ”förvärv, bildande eller avyttring av indirekt helägda bolag oavsett värde” ska lyftas till KF för ställningstagande som en principiell fråga enligt kommunallagen. KF har nyligen beslutat om Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning (2019-09-12, § 40) vilka ersätter de gamla riktlinjerna. Vid samma möte beslutade KF om ny struktur för bolagsspecifika ägardirektiv (2019-09-12, § 41). Enligt den nya strukturen ska listan med exempel på frågor av principiell beskaffenhet ingå i de bolagsspecifika ägardirektiven. Vid ägardialogen framförde Framtiden en tydlig önskan om att kunna förvärva/avyttra mark i bolagsform, utan att det per automatik behöver lyftas till KF. Detta skulle enligt Framtiden möjliggöra	Styrelsen i Stadshus AB	Att behandlas Stadshus AB, december 2019 alt. jan./feb. 2020

affärer för fler bostäder och stödja måluppfyllelsen om nyproduktion. Av tjänsteutlåtandet till ny struktur för bolagsspecifika ägardirektiv framgår att listan med frågor av principiell beskaffenhet ska kunna anpassas efter bolagets verksamhet och att det ska vara möjligt att ange undantag från KF:s ställningstagande beroende på bolagets verksamhet. ”Ett exempel på ett möjligt sådant undantag är att fastighetsförvaltande bolag inte ska behöva lämna köp och försäljning av fastigheter i bolagsform till kommunfullmäktige för ställningstagande.” (2019-09-12, § 14, sid. 6). Stadshus har fått i uppdrag från KF att anpassa bolagens ägardirektiv till den nya strukturen. I detta arbete avser Stadshus att göra en värdering av principiella frågor rörande Förvaltnings AB Framtidens verksamhet. KF:s beslut om budget 2020 avvaktas innan nytt förslag till ägardirektiv lämnas.		

Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB

Datum: 28 oktober, 2019
Diarienummer: 0091/19
Handläggare: Peter Berggren

Redovisning av ägardialog och handlingsplan från ägardialog med Göteborg & Co AB (Göteborg Co)

Genomförd den 16 september 2019

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet genomföra ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och kompletteras med handlingsplaner. I detta dokument redovisas de generella frågeställningar som varit föremål för diskussion under årets ägardialoger, väsentliga frågeställningar som lyfts under dialogen samt handlingsplan.

Generella frågeställningar

I årets ägardialoger togs tre generella frågeområden – klimatförändringar, jämlik stad och kompetensförsörjning - upp för samtliga bolag:

Bolagen redovisade sitt arbete och status inom dessa områden vilket skapar ett gott underlag för det fortsatta arbetet inom koncernen. I något fall genererar de generella frågeområdena ett uppdrag i handlingsplanen eller en särskild kommentar.

Bolaget har bekräftat att verksamheten bedrivs inom ramen för det kommunala ändamålet.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna är ett faktum som samtliga verksamheter måste ha ett förhållningssätt till ur såväl påverkans- som anpassningsperspektivet. Stadens mål och inriktning anges i Klimatstrategiskt program med Energiplan (klimatprogrammet). Programmet är för närvarande under omarbetning och stadens förvaltningar och bolag engageras i den processen.

För att nå uppsatta mål är det viktigt att bolagen även fortsättningsvis bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete inom klimatområdet och den egna anpassningen.

Jämlik stad

Jämlikhetsarbetet innefattas i Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026. I programmet pekas olika utvecklingsområden ut där vissa berör bolagens verksamhet mer än andra. Det är viktigt att bolagen aktivt arbetar med att lära av varandras erfarenheter och bidra med att skapa förutsättningar för en jämlik stad för Göteborgarna.

Kompetensförsörjning

Inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023* kraftsamlar stadens verksamheter gemensamt i syfte att möta kommande utmaningar. I detta arbete är det väsentligt att bolaget och koncernen medverkar aktivt för såväl egen del som för koncernen och staden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet behöver ske systematiskt och kopplas till verksamhetens övriga strategiska dokument och analyser, t ex affärsplan, budget och riskanalyser.

Arbetsätt och metoder behöver säkerställas och bolaget har ett viktigt uppdrag att verka för ökad samordning inom koncernen och staden.

Väsentliga frågor

Väsentliga frågor är sådana frågor som diskuterats under ägardialogerna men som inte genererar specifika uppdrag i handlingsplanen. De väsentliga frågorna hanteras ofta inom ramen för bolagens löpande verksamhet men kan också redovisas i nästkommande ägardialog eller inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Utöver de frågeställningar som bifogades inbjudan till ägardialogen, diskuterades i huvudsak kring de områden som kan ses i handlingsplanen nedan.

Handlingsplan

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Förändringsagenda för Göteborg Co Vid ägardialogen lyftes en diskussion kring behovet av att utveckla Göteborg Cos egna verksamhet för att hantera framtidens utmaningar och möjligheter. Verksamheten är inne i ett pågående arbete att prioritera för 2020 och framåt, för att skapa utrymme för en förändringsagenda baserat på de uppdrag verksamheten har samt besöksnäringens utveckling. Göteborg Co får i uppdrag att beskriva huvudsakliga inriktningar, och eventuella förändringar, bolaget ämnar fokusera på under 2020 och framåt.	Styrelsen i Göteborg Co	Att behandlas Stadshus AB, februari 2020

Kompetensförsörjning för besöksnäringen I den starka tillväxt besöksnäringen haft under en lång tid, samt med de ambitioner som finns i programmet mot 2030, har det identifierats stora utmaningar att hantera de behov av kompetens näringen har, både idag och framöver. Ett antal initiativ drivs, och har genomförts, på lokal, regional och nationell nivå i frågan – utan att nå en tydlig effekt. Om Göteborg lyckas utveckla en framgångsrik modell kring detta, kan det även få en god effekt på nationell nivå. Göteborg Co får i uppdrag att tillhandahålla affärskritisk kunskap, på en strategisk nivå, till berörda parter, samt identifiera eventuella brister, och möjligheter, i pågående insatser och strategier. Insatsen skall genomföras i bred samverkan lokalt, regional och nationellt. Särskilt skall beaktas den goda samverkan som sker inom ramen för besöksnäringens kompetensråd.	Styrelsen i Göteborg Co	Att behandlas Stadshus AB, februari 2020

Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB

Datum 2019-10-28
Diarienummer 0091/19
Handläggare: Andreja Sarcevic

Redovisning av ägardialog och handlingsplan från ägardialog med Göteborgs Hamn AB

Genomförd den 9 september 2019

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet genomföra ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och kompletteras med handlingsplaner. I detta dokument redovisas de generella frågeställningar som varit föremål för diskussion under årets ägardialoger, väsentliga frågeställningar som lyfts under dialogen samt handlingsplan.

Generella frågeställningar

I årets ägardialoger togs tre generella frågeområden – klimatförändringar, jämlik stad och kompetensförsörjning – upp för samtliga bolag.

Bolagen redovisade sitt arbete och status inom dessa områden vilket skapar ett gott underlag för det fortsatta arbetet inom koncernen. I något fall genererar de generella frågeområdena ett uppdrag i handlingsplanen eller en särskild kommentar. För Hamnens del kommenteras klimatområdet även under avsnittet väsentliga frågor, se nedan.

Bolaget har bekräftat att verksamheten bedrivs inom ramen för det kommunala ändamålet.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna är ett faktum som samtliga verksamheter måste ha ett förhållningssätt till ur såväl påverkans- som anpassningsperspektivet. Stadens mål och inriktning anges i *Klimatstrategiskt program med Energiplan (klimatprogrammet)*. Programmet är för närvarande under omarbetning och stadens förvaltningar och bolag engageras i den processen.

För att nå uppsatta mål är det viktigt att bolagen även fortsättningsvis bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete inom klimatområdet och den egna anpassningen.

Jämlik stad

Jämlikhetsarbetet innefattas i *Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026*. I programmet pekas olika utvecklingsområden ut där vissa berör bolagens verksamhet mer än andra. Det är viktigt att bolagen aktivt arbetar med att lära av varandras erfarenheter och bidra med att skapa förutsättningar för en jämlik stad för göteborgarna.

Kompetensförsörjning

Inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023* kraftsamlar stadens verksamheter gemensamt i syfte att möta kommande utmaningar. I detta arbete är det väsentligt att bolaget medverkar aktivt för såväl egen del som för staden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet behöver ske systematiskt och kopplas till verksamhetens övriga strategiska dokument och analyser, t ex affärsplan, budget och riskanalyser. Arbetsätt och metoder behöver säkerställas och bolaget har ett viktigt uppdrag att verka för ökad samordning inom Stadshuskoncernen och staden.

Väsentliga frågor

Väsentliga frågor är sådana frågor som diskuterats under ägardialogerna men som inte genererar specifika uppdrag i handlingsplanen. De väsentliga frågorna hanteras ofta inom ramen för bolagens löpande verksamhet men kan också redovisas i nästkommande ägardialog eller inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Klimat

På ägardialogen redogjorde Hamnbolaget för arbetet med åtgärder för minskat klimatutsläpp och klimatanpassning. Bolaget har fortsatt fokus på miljö- och klimatfrågorna. Ny miljöplan och nya miljömål kommer att tas fram, bolaget kommer att arbeta för fler elanslutningar samt vidareutveckla miljörabatten på hamntaxan. Enligt uppgift från bolaget kommer en plan för arbetet att tas fram under hösten.

Stadshus kommer att följa bolagets arbete inom ramen för stadens ordinarie uppföljningsprocess under 2020.

Handlingsplan

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Hållbar utdelning Frågan om Hamnbolagets utdelning diskuterades vid 2018 års ägardialog. Frågan diskuterades även under årets dialogtillfälle. Stadshus har pågående uppdrag som rör omställning inom Stadshuskoncernen samt försäljning av tillgångar. Båda dessa uppdrag har bäring på utdelningsnivå från bolagen inom koncernen, däribland Hamnen. Efter att ovannämnda uppdrag har avslutats avser Stadshus att återkomma till Göteborgs Hamn med förtydligande gällande nivån på hållbar utdelning.	Styrelsen i Stadshus AB	Att behandlas Vid ägardialogen 2020
Farledsfördjupning Den 2 juni 2018 lämnade regeringen besked om medfinansiering av farledsfördjupning i Göteborgs Hamn med 1 255 mnkr. Regeringsbeslutet bygger på principen om en tredjedelsfinansiering mellan stat, Göteborgs Hamn och EU. Under ägardialogen	Styrelsen i Göteborgs Hamn AB	Att behandlas Inom ramen för ordinarie uppföljningsrapportering samt vid behov

diskuterades aktuell status och tidplan för arbetet med farledsfördjupningen. Farledsfördjupningen är för närvarande i särklass största frågan för Göteborgs Hamn och hela godsnavets utveckling. Stadshus förväntar sig löpande avrapportering från Hamnbolaget gällande arbetet med farledsfördjupningen. Hamnen ska signalera till Stadshus, också vid sidan av ordinarie rapportering, om särskilda behov uppstår.		
Uppföljning av koncessionsavtal I enlighet med beslutet om omstrukturering av Göteborgs Hamn AB (KF 2009) hanteras den operativa terminalverksamheten i hamnen av privata utförare. Containerhamnen sköts för närvarande av APM Terminals, RoRo-terminalen hanteras av Gothenburg Roro Terminal och bilhamnen av Logent Ports and Terminals. Göteborgs Hamn AB har upprättat koncessionsavtal med respektive terminaloperatör. Avtalen ger respektive terminaloperatör rätt att under en längre tid bedriva verksamheten i terminalen. Avtalen innebär också att Göteborgs Stad, genom GHAB, kan säkerställa att terminalverksamheten bedrivs under former som ger GHAB möjlighet att på ett strategiskt och övergripande plan styra och följa utvecklingen av hamnverksamheten. Kommunallagen ställer krav på kommuner att utöva kontroll och ha insyn i kommunal verksamhet som har överlämnats till privata utförare (KL, kap. 10, § 8). På vilket sätt detta sker i hamnen har varit föremål för ägardialogen, exempelvis med avseende på verksamheten i containerterminalen. Göteborgs Hamn ges i uppdrag att redogöra för hur bolaget utövar kontroll och insyn i samtliga terminaloperatörers verksamhet. Beskrivningen ska överlämnas skriftligt till Stadshus.	Styrelsen i Göteborgs Hamn AB	Att behandlas Stadshus AB, april/juni 2020

Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB

Datum 2019-10-28
Diarienummer 0091/19
Handläggare: Mats Boogh

Redovisning av ägardialog och handlingsplan från ägardialog med Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB

Genomförd den 23 september 2019

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet genomföra ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och kompletteras med handlingsplaner. I detta dokument redovisas de generella frågeställningar som varit föremål för diskussion under årets ägardialoger, väsentliga frågeställningar som lyfts under dialogen samt handlingsplan.

Generella frågeställningar

I årets ägardialoger togs tre generella frågeområden – klimatförändringar, jämlik stad och kompetensförsörjning - upp för samtliga bolag:

Bolagen redovisade sitt arbete och status inom dessa områden vilket skapar ett gott underlag för det fortsatta arbetet inom koncernen. I något fall genererar de generella frågeområdena ett uppdrag i handlingsplanen eller en särskild kommentar.

Bolaget har bekräftat att verksamheten bedrivs inom ramen för det kommunala ändamålet.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna är ett faktum som samtliga verksamheter måste ha ett förhållningssätt till ur såväl påverkans- som anpassningsperspektivet. Stadens mål och inriktning anges i *Klimatstrategiskt program med Energiplan (klimatprogrammet)*. Programmet är för närvarande under omarbetning och stadens förvaltningar och bolag engageras i den processen.

För att nå uppsatta mål är det viktigt att bolagen även fortsättningsvis bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete inom klimatområdet och den egna anpassningen.

Jämlik stad

Jämlikhetsarbetet innefattas i *Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026*. I programmet pekas olika utvecklingsområden ut där vissa berör bolagens verksamhet mer än andra. Det är viktigt att bolagen aktivt arbetar med att lära av varandras erfarenheter och bidra med att skapa förutsättningar för en jämlik stad för Göteborgarna.

Kompetensförsörjning

Inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023* kraftsamlar stadens verksamheter gemensamt i syfte att möta kommande utmaningar. I detta arbete är det väsentligt att bolaget och koncernen medverkar aktivt för såväl egen del som för koncernen och staden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet behöver ske systematiskt och kopplas till verksamhetens övriga strategiska dokument och analyser, t ex affärsplan, budget och riskanalyser. Arbetsätt och metoder behöver säkerställas och bolaget har ett viktigt uppdrag att verka för ökad samordning inom koncernen och staden.

Väsentliga frågor

Väsentliga frågor är sådana frågor som diskuterats under ägardialogerna men som inte genererar specifika uppdrag i handlingsplanen. De väsentliga frågorna hanteras ofta inom ramen för bolagens löpande verksamhet men kan också redovisas i nästkommande ägardialog eller inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Bolaget redogör under dialogen för utmaningar förknippade med att etablera rollen som moderbolag i kollektivtrafikkoncernen. Bland annat diskuteras frågeställningar förknippade med personunion i styrelser mellan moder och döttrar och samarbetsavtal med Västra Götalandsregionen, båda centrala för moderbolaget att förhålla sig till i etableringen av moderbolagsrollen.

Information lämnas under dialogen om pågående förberedelser inför ny organisering av spårvagnstrafiken bland annat om status och bedömda konsekvenser förknippade med organisationsförändringar i enlighet med samarbetsavtal mellan Göteborgs kommun och Västra Götalandsregionen.

Under ägardialogen redogörs för status och vidtagna aktiviteter med fokus på ledning och styrning i koncernen bland annat avseende revisionsanmärkningar och visseblåsninganmälningar. Inom vissa områden har internkontrollen fördjupats samt att aktiviteter vidtagits för en systematisk uppföljning av väsentliga områden.

Under dialogen diskuteras situationen kring kompetensförsörjning samt möjligheter att utveckla kompetensförsörjningen framåt i tiden. Denna dialog förs också med koppling till det sociala perspektivet och möjligheterna att bidra till en jämlik stad med nytta också för kompetensförsörjningen.

Verksamheterna i koncernen upplever allt större utmaningar förknippat med trafiksituation och framkomligheten för spårvagns- och busstrafiken. Situationen påverkar såväl verksamhet som arbetsmiljö och kräver uppmärksamhet.

Handlingsplan

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Göteborgs Stads Kollektivtrafiks ägardirektiv Vid dialogen redogör styrelsen i GSKAB för det pågående arbetet med att etablera moderbolagsrollen i kollektivtrafikkoncernen. Aktiviteter pågår i koncernen i syfte att bemanna moderbolaget för att från och med 2020 kunna ge OH-, och IT-stöd till verksamheterna Buss och Trafikantservice. Parallellt pågår arbete med	Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB i samverkan med Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB	Att behandlas Förslag till ägardirektiv från Stadshus under 2020

att utreda förutsättningar och konsekvenser av att avyttra GS Buss AB och GS Trafikantservice. Stadshus får i uppdrag att, med beaktande av pågående angränsande processer och samarbetsavtal med Västra Götalandsregionen, i samverkan med Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB fullfölja det påbörjade arbetet med framtagande av ägardirektiv.		

Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB

Datum: 28 oktober, 2019
Diarienummer: 0091/19
Handläggare: Peter Berggren

Redovisning av ägardialog och handlingsplan från ägardialog med Göteborgs Stads Leasing AB (GSL)

Genomförd den 23 september 2019

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet genomföra ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och kompletteras med handlingsplaner. I detta dokument redovisas de generella frågeställningar som varit föremål för diskussion under årets ägardialoger, väsentliga frågeställningar som lyfts under dialogen samt handlingsplan.

Generella frågeställningar

I årets ägardialoger togs tre generella frågeområden – klimatförändringar, jämlik stad och kompetensförsörjning - upp för samtliga bolag:

Bolagen redovisade sitt arbete och status inom dessa områden vilket skapar ett gott underlag för det fortsatta arbetet inom koncernen. I något fall genererar de generella frågeområdena ett uppdrag i handlingsplanen eller en särskild kommentar.

Bolaget har bekräftat att verksamheten bedrivs inom ramen för det kommunala ändamålet.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna är ett faktum som samtliga verksamheter måste ha ett förhållningssätt till ur såväl påverkans- som anpassningsperspektivet. Stadens mål och inriktning anges i *Klimatstrategiskt program med Energiplan (klimatprogrammet)*. Programmet är för närvarande under omarbetning och stadens förvaltningar och bolag engageras i den processen.

För att nå uppsatta mål är det viktigt att bolagen även fortsättningsvis bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete inom klimatområdet och den egna anpassningen.

Jämlik stad

Jämlikhetsarbetet innefattas i *Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026*. I programmet pekas olika utvecklingsområden ut där vissa berör bolagens verksamhet mer än andra. Det är viktigt att bolagen aktivt arbetar med att lära av varandras erfarenheter och bidra med att skapa förutsättningar för en jämlik stad för Göteborgarna.

Kompetensförsörjning

Inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023* kraftsamlar stadens verksamheter gemensamt i syfte att möta kommande utmaningar. I detta arbete är det väsentligt att bolaget och koncernen medverkar aktivt för såväl egen del som för koncernen och staden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet behöver ske systematiskt och kopplas till verksamhetens övriga strategiska dokument och analyser, t ex affärsplan, budget och riskanalyser.

Arbetsätt och metoder behöver säkerställas och bolaget har ett viktigt uppdrag att verka för ökad samordning inom koncernen och staden.

Väsentliga frågor

Väsentliga frågor är sådana frågor som diskuterats under ägardialogerna men som inte genererar specifika uppdrag i handlingsplanen. De väsentliga frågorna hanteras ofta inom ramen för bolagens löpande verksamhet men kan också redovisas i nästkommande ägardialog eller inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Kategoristyrning

Utöver de frågeställningar som bifogades inbjudan till ägardialogen, lyfte GSL även vikten av kategoristyrning för att utveckla verksamheten. Under 2019 har ett mycket uppskattat, och gediget, arbete genomförts, av bland annat GSL och Förvaltningen för Inköp och Upphandling, med att utveckla kategoristyrning, och en kategoriplan, för fordon. Baserat på dessa lärdomar finns det goda förutsättningar att genomföra ett motsvarande arbete gällande Stadens maskiner.

Handlingsplan

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Samordning av verkstad och fordon med Renova Under 2019 har Stadshus haft ett uppdrag att, i samverkan med berörda bolag, utarbeta ett gemensamt regelverk för Stadshuskoncernen kring användande av verkstäder. Uppdraget berör primärt samverkan / samordning mellan GSL och Renova, och bör även inbegripa en genomlysning kring samordning gällande fordon. Stadshus får i uppdrag att samordna hantering av verkstäder och fordon mellan Renova och GSL, beskriva nuvarande arbetssätt samt föreslå eventuella behov av förändringar.	Styrelsen i Stadshus	Att behandlas Stadshus AB, februari 2020

Beakta innovativa, och nya, lösningar för att nå målet med fossilfria fordon 2023 Kommunfullmäktige har beslutat att GSL, med berörda förvaltningar och bolag, ska verka för att staden ska ha en fossilfri fordonsflotta senast 2023. Frågeställningen är komplex och kräver en mängd olika insatser för att nå målen. För att uppnå ambitionerna krävs även ett innovativt förhållningssätt och lärande från olika offentliga aktörer, inom och utanför Sverige. Inom, till exempel, delningstjänster sker för närvarande en stor mängd tester, kring hur det kan användas för att uppnå en fossilfri fordonsflotta. En annan utmaning är att tillräckligt snabbt nå relevanta volymer, av fossilfria fordon i Göteborgsregionen, för att kunna säkerställa tillgång till nödvändig infrastruktur. Till exempel laddinfrastruktur för elbilar och tanktillgång för HVO100 fordon. GSL får i uppdrag att genomföra en genomlysning, av olika offentliga aktörers tester med exempelvis delningstjänster och personalförmåner för att nå fossilfria transporter. Uppdraget ska ske i nära samverkan med relevanta förvaltningar och bolag.	Styrelsen i GSL	Att behandlas Stadshus, april 2020

Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB

Datum 2019-10-28

Diarienummer 0091/19

Handläggare: Andreja Sarcevic

Redovisning av ägardialog och handlingsplan från ägardialog med Higab AB

Genomförd den 2 september 2019

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet genomföra ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och kompletteras med handlingsplaner. I detta dokument redovisas de generella frågeställningar som varit föremål för diskussion under årets ägardialoger, väsentliga frågeställningar som lyfts under dialogen samt handlingsplan.

Generella frågeställningar

I årets ägardialoger togs tre generella frågeområden – klimatförändringar, jämlik stad och kompetensförsörjning – upp för samtliga bolag.

Bolagen redovisade sitt arbete och status inom dessa områden vilket skapar ett gott underlag för det fortsatta arbetet inom koncernen. I något fall genererar de generella frågeområdena ett uppdrag i handlingsplanen eller en särskild kommentar. För Higabs del kommenteras klimatområdet även under avsnittet väsentliga frågor, se nedan.

Bolaget har bekräftat att verksamheten bedrivs inom ramen för det kommunala ändamålet.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna är ett faktum som samtliga verksamheter måste ha ett förhållningssätt till ur såväl påverkans- som anpassningsperspektivet. Stadens mål och inriktning anges i *Klimatstrategiskt program med Energiplan (klimatprogrammet)*. Programmet är för närvarande under omarbetning och stadens förvaltningar och bolag engageras i den processen.

För att nå uppsatta mål är det viktigt att bolagen även fortsättningsvis bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete inom klimatområdet och den egna anpassningen.

Jämlik stad

Jämlikhetsarbetet innefattas i *Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026*. I programmet pekas olika utvecklingsområden ut där vissa berör bolagens verksamhet mer än andra. Det är viktigt att bolagen aktivt arbetar med att lära av varandras erfarenheter och bidra med att skapa förutsättningar för en jämlik stad för Göteborgarna.

Kompetensförsörjning

Inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023* kraftsamlar stadens verksamheter gemensamt i syfte att möta kommande utmaningar. I detta arbete är det väsentligt att bolaget och koncernen medverkar aktivt för såväl egen del som för koncernen och staden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet behöver ske systematiskt och kopplas till verksamhetens övriga strategiska dokument och analyser, t ex affärsplan, budget och riskanalyser. Arbetsätt och metoder behöver säkerställas och bolaget har ett viktigt uppdrag att verka för ökad samordning inom koncernen och staden.

Väsentliga frågor

Väsentliga frågor är sådana frågor som diskuterats under ägardialogerna men som inte genererar specifika uppdrag i handlingsplanen. De väsentliga frågorna hanteras ofta inom ramen för bolagens löpande verksamhet men kan också redovisas i nästkommande ägardialog eller inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Klimat

Att arbeta för att motverka/förhindra klimateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Lokalkoncernen behöver förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter i bemärkelsen anpassning och kostnader.

Vid ägardialogen redogjordes för Higabs och dotterbolagens arbete med att minska klimatutsläpp. Det kan konstateras att bolagen på olika sätt arbetar med frågan, utifrån respektive bolags uppdrag och förutsättningar.

Det är viktigt att det koncerngemensamma arbetet kring klimatfrågor specifikt, men också hållbarhetsfrågor generellt, fortsatt utvecklas inom koncernen för att uppnå synergier, gemensamt lärande och bättre måluppfyllelse.

Kundnöjdhet – Higab

Higab har en varierande fastighetsportfölj och en bred kundbas. Kunderna utgörs av alltifrån stora organisationer och företag så som Göteborgs Stads nämnder och bolag, staten och VGR till medelstora och små näringsidkare och kulturutövare. Att ta hand om fastigheter av så olika karaktär och samtidigt upprätthålla en god service till den breda kundbasen ställer krav på bolaget.

Bolagets kundmätningar för åren 2014–2018 visar att andelen nöjda kunder har sjunkit från 65 % till 46 %. Under samma period varierade andelen missnöjda kunder mellan 15 % och 20 %.

Dialog med kunderna är av central betydelse för att åstadkomma bestående förbättringar i verksamheten. Bolaget uppvisar en negativ trend vad gäller kundnöjdhet. Higab förväntas redogöra för utvecklingen i kundmätningarna regelbundet inom ramen för stadens ordinarie uppföljningssystem.

Handlingsplan

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Vision Älvstaden – aktuell status för Älvstranden Utveckling AB:s exploatering Vision Älvstaden är Nordens största stadsutvecklingsprojekt. Higabs dotterbolag Älvstranden Utveckling AB (nedan Älvstranden) ska enligt sitt ägardirektiv bidra till att uppfylla visionen. Uppdraget innebär att utveckla och avyttra	Presidiet i Älvstranden Utveckling AB tillsammans med presidiet i Higab AB	Att behandlas Stadshus, mars 2020

exploateringsfastigheter. Bolaget ska också kunna ta risker. Utbyggnaden av Älvstaden innebär stora ekonomiska åtaganden för staden som helhet och för Älvstranden. Hittills förvärvade erfarenheter visar att det finns ett antal kostnadsdrivande förutsättningar behäftade med stora osäkerheter och risker, som t.ex. komplexa geotekniska förhållanden eller kostnader relaterade till klimatanpassningsåtgärder. Dessa förhållanden kan trots relativt höga byggrättsvärden skapa negativa ekonomiska förutsättningar för exploateringen i sin helhet. Det har konstaterats att exploateringskalkyler som upprättats för Älvstadens delområden kan ses som en konsekvens av planeringen snarare än som en planeringsförutsättning. KF har därför i samband med beslut om Färdplan 2019 (2019-04-25, § 22) antagit en ekonomisk målbild/inriktning med ett antal styrprinciper för Vision Älvstaden. Stadshus avser att bjuda in presidier och vd i Älvstranden och Higab i syfte att få en redogörelse av aktuell status och exploateringskalkyler för delområden där Älvstranden är markutvecklare/exploatör. Älvstranden ska redogöra för de största utmaningarna för respektive område; ekonomiska effekter för bolaget; hur bolaget verkar för att få exploateringsekonomi i balans; hur bolaget verkar för en affärsmässighet med utgångspunkt i en ömsesidig nytta mellan bolaget och staden vad avser fördelning av exploateringskostnader.		

Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB

Datum 2019-10-28

Diarienummer 0091/19

Handläggare: Mats Boogh

Redovisning av ägardialog och handlingsplan från ägardialog med Göteborg Energi AB

Genomförd den 23 september 2019

Göteborgs Stadshus AB ska enligt ägardirektivet genomföra ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige och kompletteras med handlingsplaner. I detta dokument redovisas de generella frågeställningar som varit föremål för diskussion under årets ägardialoger, väsentliga frågeställningar som lyfts under dialogen samt handlingsplan.

Generella frågeställningar

I årets ägardialoger togs tre generella frågeområden – klimatförändringar, jämlik stad och kompetensförsörjning - upp för samtliga bolag:

Bolagen redovisade sitt arbete och status inom dessa områden vilket skapar ett gott underlag för det fortsatta arbetet inom koncernen. I något fall genererar de generella frågeområdena ett uppdrag i handlingsplanen eller en särskild kommentar.

Bolaget har bekräftat att verksamheten bedrivs inom ramen för det kommunala ändamålet.

Klimatförändringar

Klimatförändringarna är ett faktum som samtliga verksamheter måste ha ett förhållningssätt till ur såväl påverkans- som anpassningsperspektivet. Stadens mål och inriktning anges i *Klimatstrategiskt program med Energiplan (klimatprogrammet)*. Programmet är för närvarande under omarbetning och stadens förvaltningar och bolag engageras i den processen.

För att nå uppsatta mål är det viktigt att bolagen även fortsättningsvis bedriver ett strategiskt och långsiktigt arbete inom klimatområdet och den egna anpassningen.

Jämlik stad

Jämlikhetsarbetet innefattas i *Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026*. I programmet pekas olika utvecklingsområden ut där vissa berör bolagens verksamhet mer än andra. Det är viktigt att bolagen aktivt arbetar med att lära av varandras erfarenheter och bidra med att skapa förutsättningar för en jämlik stad för Göteborgarna.

Kompetensförsörjning

Inom ramen för *Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019-2023* kraftsamlar stadens verksamheter gemensamt i syfte att möta kommande utmaningar. I detta arbete är det väsentligt att bolaget och koncernen medverkar aktivt för såväl egen del som för koncernen och staden.

Det strategiska kompetensförsörjningsarbetet behöver ske systematiskt och kopplas till verksamhetens övriga strategiska dokument och analyser, t ex affärsplan, budget och riskanalyser. Arbetsätt och metoder behöver säkerställas och bolaget har ett viktigt uppdrag att verka för ökad samordning inom koncernen och staden.

Väsentliga frågor

Väsentliga frågor är sådana frågor som diskuterats under ägardialogerna men som inte genererar specifika uppdrag i handlingsplanen. De väsentliga frågorna hanteras ofta inom ramen för bolagens löpande verksamhet men kan också redovisas i nästkommande ägardialog eller inom ramen för den ordinarie uppföljningen.

Bolagets bedömning är att verksamheten bedrivs i överensstämmelse med det kommunala ändamålet. Som exempel lyfter bolaget deltagande i olika utvecklingsprojekt, utbyggnad av laddinfrastruktur för fordon samt utbyggnad av fjärrkyla i Älvstaden, planering av nya biokraftvärmeanläggningar i Rya och i södra Göteborg, Sisjön/Högsbo. Bolaget informerar om prisjämförelser och kan konstatera att fjärrvärme- och elnätpriser i en nationell jämförelse mellan landets kommuner är låga.

Av dialogen framgår att ett centralt fullmäktigemål som bolaget fokuserar på är att "Göteborg ska minska sin miljö- och klimatpåverkan för att bli en hållbar stad med globalt och lokalt rättvisa utsläpp. För Göteborg Energi innebär detta bland annat att göra fjärrvärmens fossilfri och målet är att detta ska ske till 2030. Av uppdragen nedan framgår att Göteborg Energi får i uppdrag att inför nästa års ägardialog genomföra scenarioanalyser bland annat avseende konsekvenser av tidigare lagd omställning till fossilfri fjärrvärmeproduktion.

Bolaget beskriver under dialogen den genomförda konsolideringen av verksamheten. Sedan 2012 har 14 bolag avyttrats eller fusionerats och framöver bedöms utveckling och investeringar få ökat fokus exempelvis genom stadsutvecklingens behov, omställning till fossilfri fjärrvärme, utbyggnad av laddinfrastruktur och utbyggnad av fjärrkyla.

Fjärrvärmens förutsättningar är viktiga för såväl bolaget som för Göteborgssamhället. Under dialogen informeras om situationen för verksamheten med avseende på bland annat borttagande av skattebefrielse på kraftvärmeproduktion från och med augusti 2019 som en del i "januariöverenskommelsen", prognoser rörande behov av ökad kapacitet parallellt med att värmeenergivolymerna inte längre bedöms öka samt byggregler som anses missgynna fjärrvärme.

Utvecklingsprojekt som av bolaget främst utforskas för fjärrvärmens utveckling utgörs av mer spillvärme, lagring av energi/värme samt geotermisk värme. Se även nedan angående scenarioanalyser med utvecklingsvägar för energisystemet i Göteborg.

För fjärrvärmens framtida behov är markbehovet i nuläget inte helt säkrat. Aktiviteter pågår även inom elnät och kyla i syfte att säkra tillgången till lämplig mark.

Bolaget informerar om förutsättningarna för elnätet med särskilt fokus på effektsituationen där kapaciteten är begränsad i det överliggande regionala nätet. Se även nedan angående scenarioanalyser för energisystemet i Göteborg. För elnätet i Göteborg och dess utveckling utgör också förordningen om intäktsreglering en viktig påverkansfaktor. Bolaget informerar under dialogen om bedömd påverkan på verksamhetens ekonomi.

Under dialogen lämnas information om status i utbyggnaden av fjärrkyla Älvstaden, en utbyggnad som kommunfullmäktige tagit ställning för under 2017. Bolaget har reviderat prognos för anslutningsgrad i nybyggnation från 80 % till 90 – 95 %. Intresset har varit stort och kylaverksamheten prognostiseras redovisa positivt resultat under 2021.

Bolaget informerar under dialogen om status i bolagets inventering av bolagets anläggningar med avseende på risker förknippade med klimatpåverkan genom översvämningar. Anläggningar är inventerade och anpassningar kommer att ske succesivt. Risk för driftsstörningar bedöms som låg med avseende på skyfall och översvämningar.

Handlingsplan

Aktivitet	Ansvar	Tidplan
Scenarioanalyser för energisystemet i Göteborg Göteborgs kommun har genom Stadshus ägande av Göteborg Energi AB rådighet över energisystemets (främst fjärrvärme-, fjärrkyla och elförsörjningens) framtida utveckling i Göteborg. Under ägardialogen ger Göteborg Energi information om risker och utvecklingsvägar för dessa verksamhetsområden och enskilda större utmaningar för energiförsörjningen. Exempelvis informeras om risker för framtida effektbrist i elförsörjningen, omställning till fossilfri fjärrvärme senast 2030 samt behovet av ökad värmeproduktionskapacitet i kombination prognoser om lägre energivolymer. Dessutom informeras om ekonomiska utmaningar för elnäts- fjärrvärme- och fjärrkylaverksamheterna som en följd av reglering och ökade produktionskostnader. Bolaget får i uppdrag att ta fram, som underlag för fortsatt dialog, scenarion med förslag till åtgärder för hur bolaget kan bidra till att trygga Göteborgs energiförsörjningsbehov, tidigarelägga omställningen till fossilfri värmeproduktion m.fl. relevanta scenarion samt beskriva konsekvenser med avseende på faktorer som ekonomi och avkastningskrav, miljö- och stadsutvecklingsaspekter.	Styrelsen i Göteborg Energi AB	Att behandlas Stadshus, juni 2020 Underlag för fördjupad dialog september/oktober 2020

Det är önskvärt att även scenarion med förslag till åtgärder beskrivs även om dessa inte uppfyller bolagets nuvarande avkastningskrav men där en långsiktig lönsamhet kan uppnås och där åtgärder skulle gynna Göteborgssamhället.		

Styrelsen i Göteborgs Stadshus AB

Välkommen till ägardialog.

Stadshus uppgift är att stärka och effektivisera den politiska styrningen av bolagen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Tillsammans ska vi utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

För att uppnå detta, bjuder Göteborgs Stadshus in moderbolag och interna bolag till dialog med fokus på de mest centrala frågorna utifrån bolagets, Stadhuskoncernens samt stadens perspektiv.

Som ordförande i Business Region Göteborgs styrelse får du denna inbjudan som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen.

När: Den 16 september, klockan 13:00 -14:30

Var: Stadshuset, Gustav Adolfs torg 4A, Wenngrenska salen

Varmt välkomna!

Axel Josefson

Agenda

13.00 Bolaget presenterar efterlevnad av det kommunala ändamålet, de kommunala befogenheterna samt hur man arbetar med att uppfylla fullmäktiges mål.

13.30 Diskussion enligt nedan dialogområden

14.30 Diskussion i Stadshus styrelse efter avslutad dialog

Dialogområden

Koncerngemensamma dialogområden

Kompetensförsörjning

Förmågan att säkra kompetensförsörjningen i framtiden är en strategisk fråga för samtliga verksamheter.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen?

Klimatförändringar

Att arbeta för att motverka och förhindra klimateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Kommunala verksamheter måste vara goda förebilder.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att bidra till klimatomställningen och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader?

Jämlik Stad

En förutsättning för en god utveckling av Göteborg är en socialt sammanhållen stad. Stadshuskoncernen har stora möjligheter att bidra i en sådan utveckling.

- Vad ser styrelsen att bolaget kan bidra med och vad behöver ytterligare utvecklas för att bidra till en jämlik stad

Bolagsspecifika dialogområden

Näringslivsstrategiskt program

- Vilka insatser har styrelsen pekat ut som strategiskt viktiga för att nå de ambitiösa målen i programmet?

Företagsklimatet

Vad är analysen relaterat till Svenskt Näringslivs mätningar 2018/2019?

- Hur kan arbetet med varumärkesutveckling och relationen till större företag ge önskad effekt?

Välkommen till ägardialog.

Stadshus uppgift är att stärka och effektivisera den politiska styrningen av bolagen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Tillsammans ska vi utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

För att uppnå detta, bjuder Göteborgs Stadshus in moderbolag och interna bolag till dialog med fokus på de mest centrala frågorna utifrån bolagets, Stadhuskoncernens samt stadens perspektiv.

Som ordförande i Försäkrings AB Göta Lejons styrelse får du denna inbjudan som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen.

När: Den 23 september, klockan 16:30-17:30

Var: Stadshuset, Gustav Adolfs torg 4A, Wenngrenska salen

Varmt välkomna!

Axel Josefson

Agenda

16.30 Bolaget presenterar efterlevnad av det kommunala ändamålet, de kommunala befogenheterna samt hur man arbetar med att uppfylla fullmäktiges mål.

16.45 Diskussion enligt nedan dialogområden

17.30 Diskussion i Stadshus styrelse efter avslutad dialog

Dialogområden

Koncerngemensamma dialogområden

Kompetensförsörjning

Förmågan att säkra kompetensförsörjningen i framtiden är en strategisk fråga för samtliga verksamheter.

- Hur ser styrelsen på bolagets förmåga att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen?

Klimatförändringar

Att arbeta för att motverka och förhindra klimateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Kommunala verksamheter måste vara goda förebilder.

- Hur ser styrelsen på bolagets förmåga att bidra till klimatomställningen och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader?

Jämlik Stad

En förutsättning för en god utveckling av Göteborg är en socialt sammanhållen stad. Stadshuskoncernen har stora möjligheter att bidra i en sådan utveckling.

- Vad ser styrelsen att bolaget kan bidra med och vad behöver ytterligare utvecklas för att bidra till en jämlik stad

Bolagsspecifika dialogområden

Framtidsscenarion

Omvärlden och marknaden för kommun-captive verksamheten förändras snabbt. Det ställs större krav på kompetens och mer en komplex riskhantering ställer krav på kontinuerlig utveckling.

- Beskriv utvecklingen inom kommun-captive i Sverige/Norden och beakta alternativa utvecklingsvägar för Göteborg.

Välkommen till ägardialog.

Stadshus uppgift är att stärka och effektivisera den politiska styrningen av bolagen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Tillsammans ska vi utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

För att uppnå detta, bjuder Göteborgs Stadshus in moderbolag och interna bolag till dialog med fokus på de mest centrala frågorna utifrån bolagets, Stadhuskoncernens samt stadens perspektiv.

Som ordförande i Förvaltnings AB Framtidens styrelse får du denna inbjudan som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen.

När: Den 2 september, klockan 13:00-14:30

Var: Stadshuset, Gustav Adolfs torg 4A, Wenngrenska salen

Varmt välkomna!

Axel Josefson

Agenda

- 13.00** Bolaget presenterar efterlevnad av det kommunala ändamålet, de kommunala befogenheterna samt hur man arbetar med att uppfylla fullmäktiges mål.
- 13.30** Diskussion enligt nedan dialogområden
- 14.30** Diskussion i Stadshus styrelse efter avslutad dialog

Dialogområden

Koncerngemensamma dialogområden

Kompetensförsörjning

Förmågan att säkra kompetensförsörjningen i framtiden är en strategisk fråga för samtliga verksamheter.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen?

Klimatförändringar

Att arbeta för att motverka och förhindra climateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Kommunala verksamheter måste vara goda förebilder.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att bidra till klimatomställningen och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader?

Jämlig Stad

En förutsättning för en god utveckling av Göteborg är en socialt sammanhållen stad. Stadshuskoncernen har stora möjligheter att bidra i en sådan utveckling.

- Vad ser styrelsen att bolaget och koncernen kan bidra med och vad behöver ytterligare utvecklas för att bidra till en jämlig stad

Bolagsspecifika dialogområden

Nyproduktion

- Aktuella volymprognoser på kort (5 år) och lång (10 år) sikt
- Nyproduktionsstrategi inklusive finansiering
- Nyproduktionsprocess

Blandade upplåtelseformer

- Framtidens plan för insatser för att skapa en blandstad

Utvecklingsområden

- Definition och kriterier för vad ett utvecklingsområde är
- Mätning av effekter av koncernens satsningar i områden

Renovering/underhåll av befintligt bestånd

- Koncerngemensamma riktlinjer för varsam renovering
- Finansiell balansering med nyproduktion

Välkommen till ägardialog.

Stadshus uppgift är att stärka och effektivisera den politiska styrningen av bolagen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Tillsammans ska vi utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

För att uppnå detta, bjuder Göteborgs Stadshus in moderbolag och interna bolag till dialog med fokus på de mest centrala frågorna utifrån bolagets, Stadhuskoncernens samt stadens perspektiv.

Som ordförande i Göteborg & Companys styrelse får du denna inbjudan som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen.

När: Den 16 september, klockan 15:30-17:00

Var: Stadshuset, Gustav Adolfs torg 4A, Wenngrenska salen

Varmt välkomna!

Axel Josefson

Agenda

- 15.30** Bolaget presenterar efterlevnad av det kommunala ändamålet, de kommunala befogenheterna samt hur man arbetar med att uppfylla fullmäktiges mål.
- 16.00** Diskussion enligt nedan dialogområden
- 17.00** Diskussion i Stadshus styrelse efter avslutad dialog

Dialogområden

Koncerngemensamma dialogområden

Kompetensförsörjning

Förmågan att säkra kompetensförsörjningen i framtiden är en strategisk fråga för samtliga verksamheter.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen?

Klimatförändringar

Att arbeta för att motverka och förhindra klimateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Kommunala verksamheter måste vara goda förebilder.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att bidra till klimatomställningen och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader?

Jämlik Stad

En förutsättning för en god utveckling av Göteborg är en socialt sammanhållen stad. Stadshuskoncernen har stora möjligheter att bidra i en sådan utveckling.

- Vad ser styrelsen att bolaget och koncernen kan bidra med och vad behöver ytterligare utvecklas för att bidra till en jämlik stad?

Bolagsspecifika dialogområden

European Choir Games och Gothenburg Culture Festival

- Det närmar sig augusti med European Choir Games och årets Gothenburg Culture Festival. När ägardialogen hålls har evenemanget genomförts. Vilka är de preliminära lärdomar som dragits av det nya formatet både avseende uppnådda mål som risk och finansiering?

Hållbara transporter

Redovisa för på vilket sätt Göteborg & Co arbetar och verkar för att besökare ska välja hållbara transporter till och från destinationen Göteborg.

- Vilka resurser läggs på arbetet med att locka hit flyglinjer i förhållande till resurser som läggs på att välja och upptäcka andra transportmedel?

Evenemangsstrategi och TKE-klustret

Samlad diskussion gällande evenemangsstrategi samt förväntningar och struktur på TKE-klustret.

Välkommen till ägardialog.

Stadshus uppgift är att stärka och effektivisera den politiska styrningen av bolagen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Tillsammans ska vi utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

För att uppnå detta, bjuder Göteborgs Stadshus in moderbolag och interna bolag till dialog med fokus på de mest centrala frågorna utifrån bolagets, Stadhuskoncernens samt stadens perspektiv.

Som ordförande i Göteborgs Hamns styrelse får du denna inbjudan som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen.

När: Den 9 september, klockan 15:30-17:00.

Var: Stadshuset, Gustav Adolfs torg 4A, Wenngrenska salen.

Varmt välkomna!

Axel Josefson

Agenda

- 15.30** Bolaget presenterar efterlevnad av det kommunala ändamålet, de kommunala befogenheterna samt hur man arbetar med att uppfylla fullmäktiges mål.
- 16.00** Diskussion enligt nedan dialogområden
- 17.00** Diskussion i Stadshus styrelse efter avslutad dialog

Dialogområden

Koncerngemensamma dialogområden

Kompetensförsörjning

Förmågan att säkra kompetensförsörjningen i framtiden är en strategisk fråga för samtliga verksamheter.

- Hur ser styrelsen på bolagets förmåga att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen?

Klimatförändringar

Att arbeta för att motverka och förhindra klimateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Kommunala verksamheter måste vara goda förebilder.

- Hur ser styrelsen på bolagets förmåga att bidra till klimatomställningen och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader?

Jämlik Stad

En förutsättning för en god utveckling av Göteborg är en socialt sammanhållen stad. Stadshuskoncernen har stora möjligheter att bidra i en sådan utveckling.

- Vad ser styrelsen att bolaget kan bidra med och vad behöver ytterligare utvecklas för att bidra till en jämlik stad

Bolagsspecifika dialogområden

Konkurrenssituationen

- Utvecklingen inom rederibranschen driver stora investeringar i hamninfrastruktur, flera av hamnarna i norra Europa genomför eller planerar att genomföra betydande investeringar. Göteborgs Hamns konkurrensposition är därför ett viktigt område att föra dialog kring.

Farledsfördjupning

- Aktuell status och finansiella förutsättningar för arbetet med farledsfördjupningen.

Landlord - modellen

- Trots koncessionsavtal finns det en inneboende konflikt i "landlord-modellen" mellan hamnbolag och terminaloperatörer. Göteborgs Hamns strategi och affärsmodell för hantering av denna inneboende målkonflikt har identifierats som ett viktigt område att ha fortsatt dialog kring.

Utdelningskrav

- Frågan om utdelningskrav har lyfts av Hamnens styrelse vid förra årets ägardialog mot bakgrund av att bolagets investeringsvolymerna ökar kraftigt under kommande år. Frågan är fortsatt aktuellt att ha en dialog kring.

Välkommen till ägardialog.

Stadshus uppgift är att stärka och effektivisera den politiska styrningen av bolagen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Tillsammans ska vi utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

För att uppnå detta, bjuder Göteborgs Stadshus in moderbolag och interna bolag till dialog med fokus på de mest centrala frågorna utifrån bolagets, Stadhuskoncernens samt stadens perspektiv.

Som ordförande i Göteborgs Stads Kollektivtrafiks styrelse får du denna inbjudan som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen.

När: Den 23 september, klockan 13:00-14:30

Var: Stadshuset, Gustav Adolfs torg 4A, Wenngrenska salen

Varmt välkomna!

Axel Josefson

Agenda

- 13.00** Bolaget presenterar efterlevnad av det kommunala ändamålet, de kommunala befogenheterna samt hur man arbetar med att uppfylla fullmäktiges mål.
- 13.30** Diskussion enligt nedan dialogområden
- 14.30** Diskussion i Stadshus styrelse efter avslutad dialog

Dialogområden

Koncerngemensamma dialogområden

Kompetensförsörjning

Förmågan att säkra kompetensförsörjningen i framtiden är en strategisk fråga för samtliga verksamheter.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen?

Klimatförändringar

Att arbeta för att motverka och förhindra klimateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Kommunala verksamheter måste vara goda förebilder.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att bidra till klimatomställningen och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader?

Jämlik Stad

En förutsättning för en god utveckling av Göteborg är en socialt sammanhållen stad. Stadshuskoncernen har stora möjligheter att bidra i en sådan utveckling.

- Vad ser styrelsen att bolaget och koncernen kan bidra med och vad behöver ytterligare utvecklas för att bidra till en jämlik stad?

Bolagsspecifika dialogområden

Ny organisering av verksamheten

I december 2018 beslutade kommunfullmäktige i Göteborg om genomförande av Huvudavtal och Principavtal med Västra Götalandsregionen avseende organisering av spårvägstrafiken. Den framtida organiseringen innebär bland annat att Västtrafik blir delägare i Göteborgs Spårvägar AB och att ett nytt moderbolag bildas i kollektivtrafikkoncernen.

- Vilka utmaningar ser styrelsen i det nya moderbolaget för moderbolagets del, för ägarstyrningen i koncernen och för koncernens verksamheter?

Västtrafiks upphandling av busstrafik

GS Buss har lämnat anbud i Västtrafiks pågående upphandling av busstrafik i västra Göteborg.

- Hur har inlämnade anbud hanterat osäkerheter kring framtida stabsorganisation overheadtjänster i den pågående omstruktureringen av kollektivtrafikkoncernen?

Trafiksituationen och framkomlighetsproblematik

Verksamheten upplever en växande problematik med trafiksituationen och framkomligheten för spårvagns- och busstrafiken i samband med omläggningar och infrastrukturprojekt. Detta förhållande påverkar verksamhet och arbetsmiljö.

- Hur arbetar styrelsen med problematiken kring trafiksituationen?
- Vilka åtgärder behöver vidtas?
- Hur kan effekter hanteras och minimeras?
- Hur fungerar samverkan mellan olika parter i staden kring trafikomläggningar?
- Är samarbetet mellan olika aktörer fungerande?

Välkommen till ägardialog.

Stadshus uppgift är att stärka och effektivisera den politiska styrningen av bolagen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Tillsammans ska vi utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

För att uppnå detta, bjuder Göteborgs Stadshus in moderbolag och interna bolag till dialog med fokus på de mest centrala frågorna utifrån bolagets, Stadhuskoncernens samt stadens perspektiv.

Som ordförande i Göteborg Stads Leasings styrelse får du denna inbjudan som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen.

När: Den 23 september, klockan 15:15-16:15

Var: Stadshuset, Gustav Adolfs torg 4A, Wenngrenska salen

Varmt välkomna!

Axel Josefson

Agenda

15.15 Bolaget presenterar efterlevnad av det kommunala ändamålet, de kommunala befogenheterna samt hur man arbetar med att uppfylla fullmäktiges mål.

15.30 Diskussion enligt nedan dialogområden

16.15 Diskussion i Stadshus styrelse efter avslutad dialog

Dialogområden

Koncerngemensamma dialogområden

Kompetensförsörjning

Förmågan att säkra kompetensförsörjningen i framtiden är en strategisk fråga för samtliga verksamheter.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen?

Klimatförändringar

Att arbeta för att motverka och förhindra klimateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Kommunala verksamheter måste vara goda förebilder.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att bidra till klimatomställningen och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader?

Jämlik Stad

En förutsättning för en god utveckling av Göteborg är en socialt sammanhållen stad. Stadshuskoncernen har stora möjligheter att bidra i en sådan utveckling.

- Vad ser styrelsen att bolaget kan bidra med och vad behöver ytterligare utvecklas för att bidra till en jämlik stad

Koncerngemensamma dialogområden

Fossilfritt transportsystem

- Hur ser styrelsen på bolagets viktiga roll inom stadens fokus på klimatarbete / fossilfritt transportsystem?

Välkommen till ägardialog.

Stadshus uppgift är att stärka och effektivisera den politiska styrningen av bolagen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Tillsammans ska vi utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

För att uppnå detta, bjuder Göteborgs Stadshus in moderbolag och interna bolag till dialog med fokus på de mest centrala frågorna utifrån bolagets, Stadhuskoncernens samt stadens perspektiv.

Som ordförande i Higabs styrelse får du denna inbjudan som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen.

När: Den 2 september, klockan 15:30-17:00

Var: Stadshuset, Gustav Adolfs torg 4A, Wenngrenska salen

Varmt välkomna!

Axel Josefson

Agenda

15.30 Bolaget presenterar efterlevnad av det kommunala ändamålet, de kommunala befogenheterna samt hur man arbetar med att uppfylla fullmäktiges mål.

16.00 Diskussion enligt nedan dialogområden.

17.00 Diskussion i Stadshus styrelse efter avslutad dialog

Dialogområden

Koncerngemensamma dialogområden

Kompetensförsörjning

Förmågan att säkra kompetensförsörjningen i framtiden är en strategisk fråga för samtliga verksamheter.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen?

Klimatförändringar

Att arbeta för att motverka och förhindra klimateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Kommunala verksamheter måste vara goda förebilder.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att bidra till klimatomställningen och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader?

Jämlik Stad

En förutsättning för en god utveckling av Göteborg är en socialt sammanhållen stad. Stadshuskoncernen har stora möjligheter att bidra i en sådan utveckling.

- Vad ser styrelsen att bolaget och koncernen kan bidra med och vad behöver ytterligare utvecklas för att bidra till en jämlik stad

Bolagsspecifika dialogområden

Pågående översyn av lokalkoncernen

- Översynen av lokalkoncernens koncernstruktur synkroniseras med kommunfullmäktiges uppdrag till Stadshus om försäljning av tillgångar.

- Dialog om aktuell status och möjlighet att lämna inspel till det fortsatta arbetet.

Finansiell utveckling

- Lokalkoncernens finansiella utveckling på kort (5 år) och lång (10 år) sikt, med särskilt fokus på dotterbolagen Älvstranden och Parkeringsbolaget.

Stadsutveckling

- Bolagens förutsättningar att leverera på sitt uppdrag samt hantering av målkonflikter inom stadsutvecklingen.

Välkommen till ägardialog.

Stadshus uppgift är att stärka och effektivisera den politiska styrningen av bolagen och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Tillsammans ska vi utveckla koncernens förmåga att leverera nytta för Göteborg och dess invånare och medverka till utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

För att uppnå detta, bjuder Göteborgs Stadshus in moderbolag och interna bolag till dialog med fokus på de mest centrala frågorna utifrån ett bolagets, Stadhuskoncernens samt stadens perspektiv.

Som ordförande i Göteborg Energis styrelse får du denna inbjudan som vi vill att du vidarebefordrar till hela styrelsen.

När: Den 9 september, klockan 13.00-14.30

Var: Stadshuset, Gustav Adolfs torg 4A, Wenngrenska salen

Varmt välkomna!

Axel Josefson

Agenda

13.00 Bolaget presenterar efterlevnad av det kommunala ändamålet, de kommunala befogenheterna samt hur man arbetar med att uppfylla fullmäktiges mål.

13.30 Diskussion enligt nedan dialogområden

14.30 Diskussion i Stadshus styrelse efter avslutad dialog

Dialogområden

Koncerngemensamma dialogområden

Kompetensförsörjning

Förmågan att säkra kompetensförsörjningen i framtiden är en strategisk fråga för samtliga verksamheter.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att säkerställa den framtida kompetensförsörjningen?

Klimatförändringar

Att arbeta för att motverka och förhindra klimateffekterna är en fråga där samtliga verksamheter måste ta ett ansvar. Kommunala verksamheter måste vara goda förebilder.

- Hur ser styrelsen på bolagets och koncernens förmåga att bidra till klimatomställningen (se även bolagsspecifikt dialogområde nedan) och förstå vilka effekter ett förändrat klimat har på koncernens verksamheter när det gäller anpassning och kostnader?

Jämlik Stad

En förutsättning för en god utveckling av Göteborg är en socialt sammanhållen stad. Stadshuskoncernen har stora möjligheter att bidra i en sådan utveckling.

- Vad ser styrelsen att bolaget kan bidra med och vad behöver ytterligare utvecklas för att bidra till en jämlik stad

Bolagsspecifika dialogområden

Elförsörjning och elhandel

Flera av storstadsregionerna inklusive Göteborg ser utmaningar med den framtida elförsörjningen och effektsituationen. Dessutom utgör förändringar i regleringsmodellen samt övergången till en elhandlarcentrisk modell, utmaningar för verksamheterna och dess ekonomi.

- Vilken bedömning för styrelsen av risker och möjligheter för elnätsverksamheten och elhandeln?
- Vilken handlingsplan finns mot bakgrund av prognoser gällande effektbehov?

Fjärrvärmens utveckling och förutsättningar

Fjärrvärmeverksamheten har diskuterats vid tidigare ägardialoger och bedöms som viktig att följa bland annat med avseende på utvecklingen inom områden som är viktig för fjärrvärmens konkurrenskraft, lagstiftning och regelverk, behovet av ny produktion, markfrågor i anslutning till byggande av produktion och användningen av Rya kraftvärmeverk mm.

- Vilken är styrelsens nuvarande bedömning av fjärrvärmens framtida konkurrenskraft och utveckling?

Utbyggnad av fjärrkyla

I december 2017 godkände kommunfullmäktige hemställan från Göteborg Energi om utbyggnad av fjärrkyla Älvstaden under en tioårsperiod omfattande ca 0,5 mdkr.

- Vilken status har utbyggnaden av fjärrkyla?

Klimatstrategiska mål i Göteborgs Stad

- Hur ser styrelsen på möjligheterna att bidra till uppfyllandet av Göteborgs Stads klimatstrategiska mål?